

This document is signed with eSGN

To check its signatures, open this PDF using Adobe Acrobat Reader.
For more information, visit the Adobe Acrobat’s Learn & Support section.

Signature Types

- Signed by a natural person
- Signed by a natural person with a registered profession
- Signed by a legal person or registered organisation

Levels of Electronic Signature

- Simple Electronic Signature
- Advanced Electronic Signature
- Qualified Electronic Signature

G. Gochin

Erbil, 09 October 2026
eIDAS Qualified Electronic Signature

Grant Arthur Gochin — Lietuvos Respublikos pilietis

10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, JAV

+1 818-625-6513 | ggochin@gmail.com

PRAŠYMAS DĖL PARLAMENTINĖS UŽSIENIO REIKALŲ KONTROLĖS

Lietuvos 2026 m. gegužės 12 d. komunikacijos JAV Kongresui tikslumas ir patikrinimas

Kam	Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitetui
Nuo	Grant Arthur Gochin, Lietuvos Respublikos pilietis
Data	2026 m. spalio 9 d.
Tema	Parlamentinė Užsienio reikalų ministerijos 2026 m. gegužės 12 d. komunikacijos atstovui Bradui Shermanui kontrolė

I. Komiteto kompetencija ir prašymas

Prašau Komiteto vykdyti parlamentinę Užsienio reikalų ministerijos 2026 m. gegužės 12 d. atsakymo JAV Atstovų Rūmų nariui Bradui Shermanui kontrolę. Klausimas yra, ar Lietuva tiksliai ir išsamiai perteikė savo pačios perduotus JAV dokumentus ir ar Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (toliau – Centras arba LGGRTC) pateikti ginčijami istoriniai teiginiai buvo nepriklausomai patikrinti.

Seimo statutas Užsienio reikalų komitetui paveda nagrinėti užsienio politikos klausimus ir vykdyti ministerijų bei kitų užsienio politiką įgyvendinančių valstybės institucijų parlamentinę kontrolę, taip pat teikti siūlymus dėl jų veiklos gerinimo. Ypač aktualūs galiojančio Seimo statuto 68 straipsnis kartu su bendrosiomis komitetų teisėmis, nustatytomis 49 straipsnyje.

Šiuo prašymu neprašoma Komiteto nustatyti baudžiamosios kaltės ar priimti istorinį verdiktą. Prašoma ištirti Lietuvos diplomatinę komunikaciją JAV Kongresui.

II. Ankstesni nepriklausomi veiksmai

Ankstesnių pirmojo etapo institucinių kreipimųsi būklė: AE-01 – 2026 m. spalio 9 d. pateiktas QES pasirašytas prašymas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai, registracijos patvirtinimas dar negautas; AR-01 – Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyboje 2026 m. spalio 9 d. užregistruota Nr. V5-1531; O-SUPP – Seimo kontrolierių įstaigoje 2026 m. spalio 9 d. užregistruota Nr. P-3369 kaip skundo Nr. 5D-2026/2.1-1655 papildymas. Tie kreipimaisi atitinkamai susiję su mokslinių tyrimų sąžiningumu, archyvinių dokumentų kilme ir viešuoju administravimu; šis prašymas skirtas parlamentinei užsienio reikalų kontrolei. Be to, 2026 m. spalio 9 d. pateikti Step 2 kreipimaisi Seimo Audito komitetui, Valstybės kontrolei ir Seimo Švietimo ir mokslo komitetui; jų registracijos patvirtinimų dar laukiama.

III. Dokumentinis klausimas

2026 m. gegužės 12 d. viceministras teisiškai netiksliai formuluotą aiškiai priskyrė Centrai. Rašte teigiama: “First and foremost, the Centre has acknowledged that its earlier public formulation from 2018

referring to the ‘complete exoneration’ of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was legally imprecise and has expressed regret for this miswording.” [vertimas: „Pirmiausia Centras pripažino, kad ankstesnė jo 2018 m. vieša formuluotė, kurioje buvo kalbama apie Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio „visišką išteisinimą“, buvo teisiškai netiksli, ir išreiškė apgailestavimą dėl šios netikslios formuluotės.“] Toliau nurodyta: “This formulation has since been corrected to more accurately reflect the nature of the findings.” [vertimas: „Ši formuluotė nuo to laiko buvo pataisyta, kad tiksliau atspindėtų išvadų pobūdį.“] Taigi Ministerija JAV Kongresui pareiškė, kad Centro vieša formuluotė jau buvo pataisyta.

1975 m. sausio 13 d. Eilbergo laiške, nurodžius, kad Brazaitis ir Šlepetys buvo išbraukti iš aktyvaus sąrašo ir jų tyrimai sustabdyti, rašoma: “These actions are based upon the determination that there is no evidence of anti-Jewish or pro-Nazi activities on their part.” [vertimas: „Šie veiksmai grindžiami nustatymu, kad nėra įrodymų apie jų antižydišką ar pronacistinę veiklą.“] Chapmano Imigracijos ir natūralizacijos tarnybos rašte teigiama: “No information of an evidentiary nature was elicited from any of the sources contacted.” [vertimas: „Iš nė vieno iš kontaktų šaltinių nebuvo gauta įrodomosios reikšmės informacijos.“] Institucijos dokumente taip pat numatyta galimybė tyrimą atnaujinti, jei būtų gauta reikšmingos naujos informacijos.

JAV tyrime nurodytas Laikinosios vyriausybės laikotarpis baigėsi 1941 m. liepos 12 d. 1941 m. rugpjūčio 1 d. „Žydų padėties nuostatai“ yra pasirašyti Ambrazevičiaus. Todėl parlamentinės kontrolės klausimas yra, ar Ministerija patikrino visą chronologiją prieš palikdama galioti plačią palankią išvadą.

IV. Teiginys, kad formuluotė „nuo to laiko buvo pataisyta“

Ministerija atstovui Shermanui nurodė, kad teisiškai netiksli Centro formuluotė „nuo to laiko buvo pataisyta“. Šį teiginį galima patikrinti pagal 2018 m. Centro įrašus. 2018 m. vasario 26 d. LGGRTC rašte Nr. 55R-21 buvo vartojama „visiško išteisinimo“ (angl. „complete exoneration“) formuluotė (X-05); šis raštas nebuvo atšauktas ar išleistas pataisyta redakcija, o 2026 m. liepos 17 d. pateiktas prašymas jį atšaukti, pataisyti ir išleisti iš naujo iki šiol neišspręstas (X-28). 2018 m. paskelbtame LGGRTC puslapyje Nr. 2969 teigiama, kad Brazaitis „reabilituotas JAV Teisingumo ministerijos“. Šis iš esmės lygiavertis palankus teiginys tebebuvo viešas 2026 m. rugsėjo 13 d. ir, atlikus naują tiesioginį patikrinimą, 2026 m. spalio 9 d. Lietuvos laiku (X-16). Puslapyje Nr. 3058 pats Centras matomą pakeitimą pažymėjo žyma „pataisyta 2026 08 26“ – daugiau kaip po trijų mėnesių nuo Ministerijos rašto (X-17). Todėl parlamentinės kontrolės klausimas yra konkretus: koks Centro pataisymas egzistavo 2026 m. gegužės 12 d., kur jis buvo paskelbtas ar įformintas ir kodėl oficialus 2018 m. Centro raštas ir iš esmės lygiavertė vieša Centro formuluotė liko galioti?

Komitetas turėtų paklausti, koks faktinis pagrindas 2026 m. gegužės 12 d. leido JAV Kongresui teigti, kad formuluotė jau buvo pataisyta.

V. 2026 m. spalio 7 d. kontekstas

Šis prašymas nesiremia Maskvos teismo sprendimu ar Rusijos valstybės archyvais. Jo pagrindiniai šaltiniai yra Lietuvos, Vokietijos ir JAV dokumentai.

LRT/BNS pranešė, kad reaguodama į tą sprendimą Ministerija pareiškė, jog Rusija falsifikuoja istoriją siekdama apjuodinti Baltijos valstybes ir „mūsų laisvės kovotojus“. Kadangi LRT/BNS taip pat nurodė, kad tarp Maskvos teismo įvardytų asmenų buvo Juozas Ambrazevičius-Brazaitis, Komitetas turėtų

užduoti konkretų klausimą: ar Ministerija Brazaitį priskiria kategorijai „mūsų laisvės kovotojai“? Jei taip – koku dokumentiniu pagrindu; jei ne – šis skirtumas turėtų būti aiškiai įvardytas.

VI. Parlamentinės kontrolės klausimai

- Kokį nepriklausomą patikrinimą URM atliko prieš išsiųsdama raštą Nr. (19.2.3)3-2806?
- Ar URM atskyrė Chapmano institucijos dokumentą nuo Eilbergo lydraščio?
- Ar URM įvertino Laikinosios vyriausybės dokumentus po liepos 12 d., įskaitant rugpjūčio 1 d. nuostatus?
- Koks pataisymas pagrindė JAV Kongresui pateiktą teiginį, kad formuluotė „nuo to laiko buvo pataisyta“?
- Ar URM Ambrazevičių-Brazaitį priskiria savo spalio 7 d. vartotai kategorijai „mūsų laisvės kovotojai“?
- Ar URM turėtų papildyti ar pataisyti atsakymą atstovui Shermanui?
- Koks tikrinimo standartas turėtų būti taikomas, kai diplomatinėje komunikacijoje naudojami LGGRTC kilmės istoriniai teiginiai?

VII. Prašomi veiksmai

- Pradėti Komiteto parlamentinę 2026 m. gegužės 12 d. komunikacijos kontrolę.
- Komiteto turimomis teisėmis iš Ministerijos pareikalauti jos atlikto tikrinimo dokumentų ir atsakingų pareigūnų paaiškinimų.
- Rekomenduoti pataisyti ar papildyti komunikaciją, jei Ministerijos faktinė reprezentacija peržengė jos pačios perduotų dokumentų turinį.
- Tyrimą apriboti diplomatinio tikslumo, šaltinių patikrinimo ir taisymo klausimais.

Šiame pareiškime nurodyti priedai

Priedas	Dokumentas	Data	Nuoroda / rekvizitai	Paskirtis
X-05	LGGRTC raštas Nr. 55R-21	2018 m. vasario 26 d.	LGGRTC oficialus raštas	„visiško išteisinimo“ formuluotė
X-06	LGGRTC raštas Nr. 14R-51	2018 m. liepos 11 d.	LGGRTC oficialus raštas, p. 5	Teiginys apie Brazaitį Škirpos klausimo medžiagoje
X-07	Verbicko / Shermano dokumentų paketas	2026 m. gegužės 12–13 d.	Nr. (19.2.3)3-2806	Oficiali diplomatinė komunikacija
X-08	Chapmano Imigracijos ir natūralizacijos tarnybos raštas	1974 m. gruodžio 27 d.	Byla CO 703.951	Pirminis JAV institucijos dokumentas
X-09	„Žydų padėties nuostatai“	1941 m. rugpjūčio 1 d.	LCVA f. 1075, ap. 2, b. 5	Po liepos 12 d. pasirašytas antižydiškas aktas
X-16	LGGRTC puslapio Nr. 2969 fiksacija	Tiesiogiai patikrinta 2026 m. spalio 9 d. Lietuvos laiku	genocid.lt puslapis Nr. 2969; Wayback 20261009035003	Dotą turintis viešo taisymo būklės įrodymas
X-17	LGGRTC puslapio Nr. 3058 prieš / po fiksacijos	Puslapio pataisymo žyma 2026 m. rugpjūčio 26 d.; Wayback 20261009035106	genocid.lt puslapis Nr. 3058; puslapio žyma „pataisyta 2026 08 26“	Rodo, kad matomas pataisymas atliktas po gegužės 12 d.
X-18	Shermano laiškas ambasadoriui Varvuoliui	2026 m. kovo 20 d.	JAV Kongreso korespondencija	Konkretus pranešimas apie būtinybę taisyti
X-19	Vilniaus prokuroro nutarimas AP-31212	2019 m. gruodžio 2 d.	M-2-02-01142-19 / AP-31212, p. 3	Ankstesnis valstybės institucijos 1975 m. laiško vertinimas
X-24	Ažubalio / Kasčiūno laiškas	2020 m. balandžio 22/23 d.	Viešas parlamentarų laiškas	Išorinei diplomatinei sklaidai skirtas kontekstas

Priedas	Dokumentas	Data	Nuoroda / rekvizitai	Paskirtis
X-25	Eilbergo lydraštis	1975 m. sausio 13 d.	JAV Kongreso korespondencija	Stipriausia JAV formuluotė
X-30	Archyvuotas LRT straipsnis	2026 m. spalio 7 d.	Wayback archyvo kopija: https://web.archive.org/web/20261009030020/https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/3075199/lithuania-condemns-moscow-court-ruling-targeting-baltic-anti-soviet-partisans	Viešasis kontekstas ir Ministerijos citata
X-28	2026 m. liepos 17 d. prašymas dėl pataisymo / pakartotinio išleidimo ir perdavimo įrodymas	2026 m. liepos 17 d.	Išsiųsta LGRTC tarybai ir laikinai einančiam generalinio direktoriaus pareigas	Rodo, kad 2018 m. „visiško išteisinimo“ rašto pataisymo / pakartotinio išleidimo buvo formaliai paprašyta ir prašymas liko neišspręstas

Grant Arthur Gochin — Citizen of the Republic of Lithuania

10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, USA

+1 818-625-6513 | ggochin@gmail.com

REQUEST FOR FOREIGN-AFFAIRS OVERSIGHT

Accuracy and verification of Lithuania's 12 May 2026 communication to the U.S. Congress

To	Committee on Foreign Affairs, Seimas of the Republic of Lithuania
From	Grant Arthur Gochin, citizen of the Republic of Lithuania
Date	9 October 2026
Subject	Parliamentary oversight of the Foreign Ministry's 12 May 2026 communication to Representative Brad Sherman

I. Committee authority and request

I ask the Committee to exercise parliamentary oversight over the Ministry of Foreign Affairs' 12 May 2026 response to U.S. Representative Brad Sherman. The question is whether Lithuania accurately and completely represented the U.S. record it transmitted and whether disputed historical propositions supplied by LGGRTC were independently verified.

The Seimas Statute assigns the Committee on Foreign Affairs responsibility for foreign-policy matters and parliamentary scrutiny of ministries and other government agencies implementing foreign policy, including recommendations for improvement of their activities. See, in particular, Article 68 together with the general committee powers in Article 49 of the current Seimas Statute.

This oversight request does not ask the Committee to determine criminal guilt or adopt a historical verdict. It asks the Committee to examine a Lithuanian diplomatic communication to the United States Congress.

II. Prior independent steps

The Step 1 institutional referrals are now in motion. AE-01 was submitted by QES-signed filing to the Academic Ethics and Procedures Ombudsperson on 9 October 2026; registration confirmation remains pending. AR-01 was registered by the Office of the Chief Archivist on 9 October 2026 as No. V5-1531. O-SUPP was registered by the Seimas Ombudspersons' Office on 9 October 2026 as No. P-3369, supplementing complaint No. 5D-2026/2.1-1655. Those referrals address research integrity, archival provenance and public administration respectively; this Committee request concerns foreign-affairs oversight. Step 2 filings were also submitted on 9 October 2026 to the Seimas Audit Committee, the National Audit Office and the Seimas Committee on Education and Science; their registration confirmations remain pending.

III. The documentary issue

On 12 May 2026 the Vice-Minister expressly attributed the legally imprecise wording to LGGRTC. The letter states: “First and foremost, the Centre has acknowledged that its earlier public formulation from

2018 referring to the ‘complete exoneration’ of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was legally imprecise and has expressed regret for this miswording.” It then states: “This formulation has since been corrected to more accurately reflect the nature of the findings.” The Ministry therefore represented to Congress that the Centre's public formulation had already been corrected.

Eilberg's 13 January 1975 letter states, after referring to Brazaitis and Slepetyš being removed from the active list and their investigations being stopped: “These actions are based upon the determination that there is no evidence of anti-Jewish or pro-Nazi activities on their part.” Chapman's underlying INS letter states: “No information of an evidentiary nature was elicited from any of the sources contacted.” The agency record also preserves reactivation if meaningful new information emerged.

The U.S. inquiry's stated Provisional Government period ended on 12 July 1941. The 1 August Regulations on the Status of Jews bear Ambrazevičius's signature. The oversight question is therefore whether the Ministry verified the complete chronology before preserving a broad favorable conclusion.

IV. The 'has since been corrected' statement

The Ministry told Representative Sherman that the Centre's legally imprecise formulation 'has since been corrected.' That statement can be tested against the 2018 Centre record. LGGRTC Letter No. 55R-21 of 26 February 2018 used the 'complete exoneration' formulation (X-05), has not been withdrawn or reissued, and a 17 July 2026 request to withdraw, correct and reissue it remains undecided (X-28). LGGRTC page No. 2969, published in 2018, states that Brazaitis was “reabilituotas JAV Teisingumo ministerijos” — rehabilitated by the United States Department of Justice. That materially equivalent proposition remained live on 13 September 2026 and, on a fresh live recheck, on 9 October 2026 Lithuania time (X-16). Page No. 3058 itself marks its visible change “pataisyta 2026 08 26” — corrected 26 August 2026 — more than three months after the Ministry's letter (X-17). The oversight question is therefore concrete: what Centre correction existed on 12 May, where was it published or issued, and why did the Centre's 2018 official and materially equivalent public formulations remain in force?

The Committee should ask what factual basis existed on 12 May for telling Congress that the formulation had already been corrected.

V. 7 October 2026 context

This request does not rely on the Moscow court ruling or on Russian state archives. Its core sources are Lithuanian, German and American.

LRT/BNS reported that the Ministry, responding to that ruling, said Russia had falsified history to smear the Baltic states and “our freedom fighters.” Because LRT/BNS also reported that Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was among the persons named by the Moscow court, the Committee should ask a precise question: does the Ministry include Brazaitis in the description 'our freedom fighters'? If yes, on what record; if no, that distinction should be stated.

VI. Questions for parliamentary oversight

- What independent verification did MFA perform before sending Ref. (19.2.3)3-2806?
- Did MFA distinguish the Chapman agency record from the Eilberg covering letter?
- Did MFA assess post-12-July Provisional Government records, including the 1 August regulation?

- What correction supported the statement to Congress that the formulation 'has since been corrected'?
- Does MFA include Ambrazevičius-Brazaitis within its 7 October description 'our freedom fighters'?
- Should MFA supplement or correct the Sherman response?
- What verification standard should apply when LGGRTC-derived historical propositions are used in diplomatic communications?

VII. Requested disposition

- Open Committee oversight of the 12 May 2026 communication.
- Request the Ministry's verification record and responsible-official account under the Committee's own powers.
- Recommend correction or supplementation if the Ministry's factual representation exceeded the record it transmitted.
- Keep the inquiry confined to diplomatic accuracy, verification and correction.

Annexes cited in this filing

Annex	Document	Date	Reference	Purpose
X-05	LGGRTC Letter No. 55R-21	26 February 2018	LGGRTC official letter	Complete-exoneration formulation
X-06	LGGRTC Letter No. 14R-51	11 July 2018	LGGRTC official letter, p. 5	Brazaitis proposition within Škirpa-related material
X-07	Verbickas / Sherman packet	12-13 May 2026	Ref. (19.2.3)3-2806	Official diplomatic communication
X-08	Chapman INS letter	27 December 1974	File CO 703.951	Underlying agency record
X-09	Regulations on the Status of Jews	1 August 1941	LCVA f. 1075, ap. 2, b. 5	Post-12-July signed act
X-16	LGGRTC page No. 2969 capture	Live recheck 9 October 2026 (Lithuania time)	genocid.lt page No. 2969; Wayback 20261009035003	Dated public correction-status evidence
X-17	LGGRTC page No. 3058 before/after captures	Page correction marker 26 August 2026; Wayback 20261009035106	genocid.lt page No. 3058; page marker 'pataisyta 2026 08 26'	Shows the visible correction post-dated 12 May
X-18	Sherman letter to Ambassador Varvuolis	20 March 2026	Congressional correspondence	Specific correction notice
X-19	Vilnius prosecutor refusal AP-31212	2 December 2019	M-2-02-01142-19 / AP-31212, p. 3	Prior state reading of 1975 letter
X-24	Ažubalis / Kasčiūnas letter	22/23 April 2020	Public parliamentary letter	Foreign-facing dissemination context
X-25	Eilberg covering letter	13 January 1975	U.S. congressional correspondence	Strongest U.S. wording
X-30	Archived LRT article	7 October 2026	Wayback snapshot: https://web.archive.org/web/20261009030020/https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/3075199/lithuania-condemns-moscow-court-ruling-targeting-baltic-anti-soviet-partisans	Public context and Ministry quotation
X-28	17 July 2026 correction/reissue demand and transmission record	17 July 2026	Sent to LGGRTC Council and Acting Director General	Shows that correction/reissue of the 2018 'complete exoneration' letter was formally requested and remains undecided

PRIEDŲ RODYKLĖ / ANNEX INDEX

S-FAC — Seimo Užsienio reikalų komitetas / Seimas Foreign Affairs Committee

Autentiškas tekstas: lietuvių kalba. English: courtesy translation only.

Galutinio PDF puslapiai nurodyti žemiau. X-nn nuorodos pareiškimo tekste atitinka šiuos puslapių intervalus. / Final PDF page ranges are shown below; X-nn references in the filing resolve to these ranges.

Priedas	Dokumentas / Document	Galutinio PDF psl.
X-05	LGGRTC Letter No. 55R-21 — complete-exoneration formulation	9
X-06	LGGRTC Letter No. 14R-51 — same-instrument U.S. wording comparator	10
X-07	Vice-Minister Verbickas / Sherman packet — controlling Ministry communication	11
X-08	Chapman INS letter — underlying agency disposition and scope	12
X-09	1 August 1941 Regulations on the Status of Jews — archive identification	13
X-16	LGGRTC page No. 2969 — live verification and Wayback preservation	14
X-17	LGGRTC page No. 3058 — correction marker and Wayback preservation	15
X-18	Representative Sherman to Ambassador Varvuolis, 20 March 2026	16
X-19	Vilnius prosecutor refusal AP-31212 — prior state reading	17
X-24	Ažubalis / Kasčiūnas public letter — diplomatic-distribution context	18
X-25	Eilberg covering letter, 13 January 1975	19
X-30	LRT/BNS article — live-browser verified visual preservation + Wayback	20
X-28	17 July 2026 correction/reissue demand — transmission record	21

X-30 naudojamas tik kaip viešo konteksto ir Ministerijos citatos šaltinis; Maskvos teismo sprendimas nėra naudojamas kaip materialus istorinis įrodymas. / X-30 is used only for public context and the Ministry quotation; the Moscow ruling is not used as substantive historical evidence.

PRIEDAS / ANNEX X-05

LGGRTC raštas Nr. 55R-21

Data / Date	2018-02-26
Nuoroda / Reference	LGGRTC oficialus raštas
Paskirtis / Purpose	2018 m. „visiško išteisinimo“ formuluotė, kurią 2026 m. URM įvardijo teisiškai netiksli
Vieša nuoroda / Public source	https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/05/Gonocide-Reply-2018-02-26-Holocaust-interpretation.pdf

IŠTRAUKA / EXCERPT — visas šaltinis prieinamas pagal nurodytą viešą nuorodą arba pateikiamas paprašius.

Šaltinio kontroliuojama ištrauka

„rašydamas pažymą apie K. Škirpą Centras atsižvelgė į šalutines aplinkybes, kurių nepaminėjo toje pažymoje - dėl galimų panašių nusikalstamų veikų, apibrėžtų Konvencijoje ir Statute, įtariamo Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovo Juozo Brazaičio-Ambrasevičiaus (šias pareigas perėmusio areštavus K. Škirpą), veikla 1974 m. buvo išsamiai tirta JAV Kongrese ir JAV Imigracijos ir natūralizacijos tarnyboje, ir J. Ambrasevičius - Brazaitis buvo visiškai išteisintas.“

Šiame Step 3 pareiškime raštas naudojamas kaip tiesioginis 2018 m. „visiško išteisinimo“ teiginio šaltinis. URM 2026 m. gegužės 12 d. rašte šią ankstesnę Centro formuluotę apibūdino kaip teisiškai netikslia.

PRIEDAS / ANNEX X-06

LGGRTC raštas Nr. 14R-51

Data / Date	2018-07-11
Nuoroda / Reference	LGGRTC oficialus raštas, p. 5
Paskirtis / Purpose	Brazaičio „visiško išteisinimo“ premisa ir tame pačiame dokumente pateikta siauresnė JAV deaktyvavimo formuluotė
Vieša nuoroda / Public source	https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/05/GC_reply_Skirpa_20180711-1.pdf

IŠTRAUKA / EXCERPT — visas šaltinis prieinamas pagal nurodytą viešą nuorodą arba pateikiamas paprašius.

Šaltinio kontrolė

P. 5 Centras dar kartą naudoja Brazaičio „visiško išteisinimo“ teiginį. Tame pačiame dokumente taip pat reprodukuojama JAV administracinio įrašo kalba apie išbraukimą iš aktyvaus sąrašo ir tyrimų deaktyvavimą.

Priedas naudojamas kaip vieno instrumento vidinis palyginimas tarp platesnės Centro išvados ir siauresnės JAV administracinės formuluotės. Pilnas raštas prieinamas viešojoje nuorodoje.

PRIEDAS / ANNEX X-07

Viceministro Vidmanto Verbicko atsakymas atstovui Bradui Shermanui ir JAV priedai

Data / Date	2026-05-12 / 2026-05-13
Nuoroda / Reference	Nr. (19.2.3)3-2806
Paskirtis / Purpose	Pagrindinė Ministerijos komunikacija ir teisinio netikslumo pripažinimas
Vieša nuoroda / Public source	https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/06/Letter-to-Rep.-Sherman.pdf

IŠTRAUKA / EXCERPT — visas šaltinis prieinamas pagal nurodytą viešą nuorodą arba pateikiamas paprašius.

Originali anglų kalbos formuluotė

First and foremost, the Centre has acknowledged that its earlier public formulation from 2018 referring to the “complete exoneration” of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was legally imprecise and has expressed regret for this miswording.

[vertimas: Pirmiausia Centras pripažino, kad ankstesnė jo 2018 m. vieša formuluotė apie Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio „visišką išteisinimą“ buvo teisiškai netiksli, ir išreiškė apgailestavimą dėl šios netikslios formuluotės.]

This formulation has since been corrected to more accurately reflect the nature of the findings.

[vertimas: Ši formuluotė nuo to laiko buvo pataisyta, kad tiksliau atspindėtų išvadų pobūdį.]

Ministerija atskirai pripažino, kad administracinis tyrimo nutraukimas nėra formalus teisminis išteisinimas pagal JAV teisę.

PRIEDAS / ANNEX X-08

Leonard F. Chapman Jr. / INS raštas Joshua Eilbergui

Data / Date	1974-12-27
Nuoroda / Reference	File CO 703.951, letter pp. 1-2
Paskirtis / Purpose	Pirminis JAV administracinis įrašas: tyrimo apimtis, įrodymų formulavimas ir deaktyvavimas
Vieša nuoroda / Public source	https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/06/Letter-to-Rep.-Sherman.pdf

IŠTRAUKA / EXCERPT — visas šaltinis prieinamas pagal nurodytą viešą nuorodą arba pateikiamas paprašius.

Originali anglų kalbos formuluotė

No information of an evidentiary nature was elicited from any of the sources contacted.

[vertimas: Iš nė vieno iš kontaktuotų šaltinių nebuvo gauta įrodomosios reikšmės informacijos.]

Raštas taip pat fiksuoja vardų išbraukimą iš aktyvaus sąrašo, tyrimų deaktyvavimą ir galimybę juos atnaujinti gavus reikšmingos naujos informacijos. Pareiškime atskirai nurodoma, kad Brazaitis nebuvo apklaustas.

URM perduotame 2026 m. pakete ši medžiaga yra pagrindinis JAV agentūros įrašas.

PRIEDAS / ANNEX X-09

1941 m. rugpjūčio 1 d. „Žydų padėties nuostatai“

Data / Date	1941-08-01
Nuoroda / Reference	LCVA f. 1075, ap. 2, b. 5; lapo numerį turi patvirtinti archyvas
Paskirtis / Purpose	Po liepos 12 d. priimtas ir Ambrazevičiaus pasirašytas antižydiškas aktas; archyvinio lapo numeris sąmoningai neįrašomas

ŠALTINIO IDENTIFIKAVIMO PRIEDAS / SOURCE-IDENTIFICATION ANNEX.

Pareiškime remiamasi dokumento data, turiniu ir Ambrazevičiaus parašo faktų kaip chronologiniu palyginimu su JAV tyrimo nurodytu 1941 m. birželio 23 d.–liepos 12 d. laikotarpiu.

Dėl projekto medžiagoje buvusių prieštaraujančių lapo numerio nuorodų galutiniame pareiškime naudojami tik stabilūs archyviniai rekvizitai: LCVA f. 1075, ap. 2, b. 5. Tikslaus lapo numerio patvirtinimo jau paprašyta Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos (AR-01, Nr. V5-1531).

PRIEDAS / ANNEX X-16

LGGRTC puslapis Nr. 2969 — dabartinės būklės patikrinimas

Data / Date	Tiesioginis patikrinimas 2026-10-09 Lietuvos laiku
Nuoroda / Reference	https://www.genocid.lt/centras/lt/2969/a/ ; Wayback 20261009035003
Paskirtis / Purpose	Įrodymas, kad teiginys apie reabilitavimą JAV Teisingumo ministerijoje tebebuvo viešas po 2026 m. gegužės 12 d.
Vieša nuoroda / Public source	https://www.genocid.lt/centras/lt/2969/a/

TIESIOGINIO ŽINIATINKLIO PATIKRINIMO IR ARCHYVAVIMO ĮRAŠAS / LIVE-WEB VERIFICATION AND ARCHIVE RECORD.

Tiesiogiai patikrinta teksto ištrauka

G.A. G. Gochino "tyrime" apie J. Noreiką, nepateikiant svarių įrodymų, galimai pažeidžiant LR Konstituciją ir LR Baudžiamąjį kodeksą, kaltinama daug asmenų: Laikinosios Vyriausybės ministras pirmininkas Juozas Brazaitis, kurio veikla 1975 m. JAV Kongreso prašymu buvo išsamiai tirta ir jis reabilituotas JAV Teisingumo ministerijos, politinis kalinis Viktoras Ašmenskas ir kt. (žiūr. 1 atsakymą).

Nuolatinė archyvo kopija / Permanent archive:

<https://web.archive.org/web/20261009035003/https://www.genocid.lt/centras/lt/2969/a/>

PRIEDAS / ANNEX X-17

LGRTC puslapis Nr. 3058 — dalinio pataisymo data

Data / Date	Puslapio žyma: 2026-08-26; archyvuota 2026-10-09
Nuoroda / Reference	https://www.genocid.lt/centras/lt/3058/a/ ; Wayback 20261009035106
Paskirtis / Purpose	Įrodymas, kad matomas pataisymas turi paties puslapio nurodytą 2026-08-26 datą
Vieša nuoroda / Public source	https://www.genocid.lt/centras/lt/3058/a/

ŽINIATINKLIO ARCHYVAVIMO ĮRAŠAS / WEB-ARCHIVE RECORD.

Puslapio žyma / Page marker

pataisyta 2026 08 26

Šis priedas naudojamas tik pataisymo datos ir dalinio pataisymo faktui. Pareiškimas nesiremia nepatvirtintu platesnio aplinkinio teksto automatinio atkūrimu.

Nuolatinė archyvo kopija / Permanent archive:

<https://web.archive.org/web/20261009035106/https://www.genocid.lt/centras/lt/3058/a/>

PRIEDAS / ANNEX X-18

JAV Atstovų Rūmų nario Brado Shermano laiškas ambasadoriui Gediminui Varvuoliui

Data / Date	2026-03-20
Nuoroda / Reference	JAV Kongreso korespondencija
Paskirtis / Purpose	Konkretus išankstinis pranešimas, kad administracinis bylos užbaigimas nėra išteisinimas
Vieša nuoroda / Public source	https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/08/Amb.-Varvuolis-Letter-2026.pdf

IŠTRAUKA / EXCERPT — visas šaltinis prieinamas pagal nurodytą viešą nuorodą arba pateikiamas paprašius.

Esminė originali anglų kalbos formuluotė

Administrative closure does not constitute exoneration under United States legal standards, and to date no United States court, prosecutor, or administrative body has issued a determination clearing Mr. Brazaitis of responsibility for actions undertaken during his tenure in the Provisional Government of 1941.

[vertimas: Administracinis bylos užbaigimas pagal Jungtinių Valstijų teisės standartus nėra išteisinimas, ir iki šiol joks Jungtinių Valstijų teismas, prokuroras ar administracinė institucija nėra priėmęs sprendimo, kuriuo ponas Brazaitis būtų pripažintas nesusijusiu su atsakomybe už veiksmus jo darbo 1941 m. Laikinojoje vyriausybėje laikotarpiu.]

Priedas naudojamas kaip konkretus 2026 m. kovo mėn. pranešimas Lietuvos diplomatinei atstovybei prieš URM gegužės 12 d. atsakymą.

PRIEDAS / ANNEX X-19

Vilniaus prokuroro nutarimas AP-31212

Data / Date	2019-12-02
Nuoroda / Reference	M-2-02-01142-19 / AP-31212, p. 3
Paskirtis / Purpose	Ankstesnis Lietuvos valstybės institucijos 1975 m. laiško vertinimas
Vieša nuoroda / Public source	https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/04/2020-05-20_035122-Decision.pdf

IŠTRAUKA / EXCERPT — visas šaltinis prieinamas pagal nurodytą viešą nuorodą arba pateikiamas paprašius.

Tiksli lietuviška formuluotė, p. 3

„nėra nurodytas nei išteisinimo nei reabilitavimo faktas“

Ši formuluotė naudojama tik kaip ankstesnis valstybės institucijos dokumentinis įrašas apie 1975 m. korespondencijos turinį. Prokuroro sprendimas atskirai nustatė, kad baudžiamajai atsakomybei būtina tiesioginė tyčia / tikslas nebuvo įrodyti; baudžiamoji tyčia šiame Step 3 pareiškime nėra teigiama.

PRIEDAS / ANNEX X-24

Audroniaus Ažubalis ir Lauryno Kasčiūno viešas laiškas užsienio reikalų ministrui

Data / Date	2020-04-22 / 2020-04-23
Nuoroda / Reference	TS-LKD vieša publikacija; 15min perspausdinimas 2020-04-23
Paskirtis / Purpose	Diplomatinės sklaidos ir užsienio reikalų ministro įtraukimo į valstybės istorinės pozicijos diskusiją kontekstas
Vieša nuoroda / Public source	https://tsajunga.lt/aktualijos/reaguojant-i-l-linkeviciaus-atsakyma-del-prasymo-perziureti-nuostatas-del-jono-noreikos-generolo-vetros/

IŠTRAUKA / EXCERPT — visas šaltinis prieinamas pagal nurodytą viešą nuorodą arba pateikiamas paprašius.

Viešame laiške A. Ažubalis ir L. Kasčiūnas reagavo į užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus poziciją dėl Jono Noreikos ir siejo klausimą su valstybės pareigūnų bei diplomatinės komunikacijos požiūriu į istorinės atminties politiką.

Šis priedas nenaudojamas Brazaičio kaltės ar nekaltumo įrodymui. Jis pateikiamas tik kaip ankstesnio užsienio politikos kanalo naudojimo istoriniams teiginiams kontekstas.

PRIEDAS / ANNEX X-25

Joshua Eilbergo lydraštis Stanley A. Gecys

Data / Date	1975-01-13
Nuoroda / Reference	Congressional covering letter
Paskirtis / Purpose	Stipriausia JAV palanki formuluotė, kurią Lietuva gali cituoti; kartu - ne adjudikacinis dokumentas
Vieša nuoroda / Public source	https://static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/06/Letter-to-Rep.-Sherman.pdf

IŠTRAUKA / EXCERPT — visas šaltinis prieinamas pagal nurodytą viešą nuorodą arba pateikiamas paprašius.

Originali anglų kalbos formuluotė

These actions are based upon the determination that there is no evidence of anti-Jewish or pro-Nazi activities on their part.

[vertimas: Šie veiksmai grindžiami nustatymu, kad nėra įrodymų apie jų antižydišką ar pronacistinę veiklą.]

Lydraštis perteikė INS administracinį sprendimą ir buvo adresuotas Stanley A. Gecys. Pareiškime jis vertinamas kaip stipriausia JAV palanki formuluotė, tačiau ne kaip teismo ar kitos kompetentingos institucijos išteisinamasis sprendimas.

Lithuania condemns Moscow court ruling targeting Baltic anti-Soviet partisa

BNS | 2026.10.07 11:48

This full-page visual preservation was prepared from a live browser verification of the LRT/BNS article on 9 October 2026.

The live page identified the article title, author (BNS), publication time (2026.10.07 11:48), and the following Foreign Ministry quotation:

“This is not the first time Russia has falsified history to smear the Baltic states and our freedom fighters, thus trying to divert attention from its war crimes and other atrocities in Ukraine,” the ministry said.

[vertimas: „Tai ne pirmas kartas, kai Rusija falsifikuoja istoriją, siekdama apjuodinti Baltijos valstybes ir mūsų laisvės kovotojus, taip bandydama nukreipti dėmesį nuo savo karo nusikaltimų ir kitų žiaurumų Ukrainoje“, – nurodė ministerija.]

The LRT/BNS report also named Juozas Ambrazevičius-Brazaitis among the persons targeted by the Moscow ruling. In the Step 3 filings this article is used only as public context and for the Ministry's own quoted wording; the Russian ruling is not relied upon as substantive evidence.

Permanent Wayback snapshot:

<https://web.archive.org/web/20261009030020/https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/3075199/lithuania-condemns-moscow-court-ruling-targeting-baltic-anti-soviet-partisans>

SOURCE-CONTROL NOTE / ŠALTINIO KONTROLĖ

This is a live-browser-verified visual preservation, not a reconstructed article text.

Verified with the live LRT page; permanent Wayback snapshot is identified above.

Used only for public-context and Ministry-quotation purposes.

PRIEDAS / ANNEX X-28

2026 m. liepos 17 d. taisymo / pakartotinio išleidimo reikalavimas

Data / Date	2026-07-17
Nuoroda / Reference	Gmail sent record; subject "Re-application — Director General, LGGRTC"
Paskirtis / Purpose	Pirminis įrodymas, kad raštų Nr. 55R-21 ir 14R-82 atšaukimo, pataisymo ir pakartotinio išleidimo buvo formaliai paprašyta

PIRMINIO EL. PAŠTO ĮRAŠO IŠTRAUKA / PRIMARY EMAIL-RECORD EXCERPT.

Išsiuntimo duomenys / Transmission

Išsiųsta 2026-07-17 04:01:27. Kam: taryba@genocid.lt; arunas.bubnys@genocid.lt. Kopijos apėmė centras@genocid.lt, Seimo kontrolierių įstaigą ir kitus nurodytus gavėjus.

Operatyvinė prašymo dalis

In light of that concession, this email is also my formal administrative request that the LGGRTC withdraw, correct, and reissue to me the two official letters that carried the false American verdict: 1. Letter No. 55R-21 of February 26, 2018 ... 2. Letter No. 14R-82 of October 11, 2018 ...

[vertimas: Atsižvelgdamas į šį pripažinimą, šiuo laišku taip pat formaliai prašau, kad LGGRTC atšauktų, pataisytų ir pakartotinai išleistų man du oficialius raštus, kuriuose buvo pateiktas klaidingas JAV proceso rezultato apibūdinimas: 2018 m. vasario 26 d. raštą Nr. 55R-21 ir 2018 m. spalio 11 d. raštą Nr. 14R-82.]

Prašymas taip pat reikalavo motyvuoto atsisakymo, jei Centras nesutiktų taisyti, ir veiksmų dėl viešų puslapių.